

DOM

afsagt den 14.juni 2018 af Vestre Landsrets 9. afdeling (dommerne Lis Frost, Annette Deltgren og Neia Volstrup Andersen (kst.)) i ankesag

V.L. B-1315-16

A

(advokat Claus Allan Bonnez, Aarhus)

mod

Region Midtjylland

Retten i Viborg har den 28.juli 2016 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. BS 1-321 12015).

Påstande

For landsretten har appellanten, A, gentaget sin påstand for byretten.

Indstævnte, Region Midtjylland, har påstået dommen stadfæstet.

Forklaringer

A har afgivet supplerende forklaring for landsretten. Der er endvidere afgivet forklaring af B.

A har supplerende forklaret, at han havde været clean i 2 år, da han blev

indlagt i Viborg, og han var også clean under hele indlæggelsen. Han var færdigbehandlet efter 3 måneders indlæggelse, og han var da klar til at blive udskrevet.

Under visitationerne skulle han altid tage alt tøjet af. Han fik ikke udleveret en badekåbe. Når besøgene var slut, gik han og personalet ind på hans værelse. Han skulle herefter tage alt tøjet af og løfte op i pungen, for at personalet kunne se, om han havde gemt noget der. Han løftede typisk selv op, men en gang var det en mandlig plejer, der gjorde det. Der var altid to ansatte til stede. Efterfølgende skulle han vende sig om, og så skulle han enten bukke sig ned, så ballerne blev spredt, eller sætte sig på hug og hoste. Herefter kiggede de tøjet igennem, mens han stod nøgen. Personalet gik efterfølgende ud, mens han tog tøjet på. Han blev ikke visiteret, når det var hans forsvarer eller bistandsværg, der havde været på besøg.

B har forklaret, at hun er bistandsværg for sin søn, der har været indlagt på retspsykiatrisk afsnit 5. etage i Viborg. Hun er uddannet skolelærer. Hendes søn blev visiteret hver dag under sin indlæggelse efter hendes daglige besøg. De første to måneder vidste hun ikke, at hendes søn blev visiteret efter hendes besøg. Hendes søn havde ikke fortalt hende om det, fordi han skammede sig og frygtede for, hvad der ville ske, hvis han fortalte det. Hun fik at vide, at visiteringerne foregik på niveau 3. Da hun fandt ud af, at han blev visiteret, tilbød hun, at de i stedet kunne visitere hende og undersøge de ting, hun medbragte, fx taske og computer, men det afslog personalet. Hendes søn turde ikke at klage over visiteringerne, fordi han frygtede, at det så ville blive værre at være på afdelingen. Hvis han skulle på toilet under et besøg, blev besøget afbrudt. Han måtte nogle gange lade sig visitere af en kvindelig ansat, fordi der ikke var andet valg. Nogle gange skulle han afklæde sig alt tøjet og lægge sig på en stol. Han skulle løfte op i bryster og penis. Han skulle læne sig meget fremad og sprede ballerne, og nogle gange blev han lyst med en lommelygte op i endetarmen, hvilket hun klagede over. Nogle gange måtte han vente 40-45 minutter på at blive visiteret, inden han kunne komme på toilettet under et besøg. Han kunne kun undgå at blive visiteret, hvis besøget blev overvåget. Hendes søn havde imidlertid brug for at tale med hende alene, og han var derfor tvunget til at vælge uovervåget besøg med efterfølgende visitation. Hun overværede ikke selv visitationerne. Hendes søn er i dag stærkt traumatiseret på grund af visiteringeme, som han opfattede som seksuelle overgreb begået af personer med samme køn som ham selv.

Procedure

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Landsrettens begrundelse og resultat

I husordenen for retspsykiatrisk afsnit 5. etage er der bl.a. anført følgende:

"Besøg:

Du kan som udgangspunkt modtage besøg af nære pårørende, bistandsværgе eller/og advokat. Herudover er der mulighed for besøg af andre efter nærmere aftaler. Alle besøg skal være aftalt på forhånd, aftales senest dagen før. Alle besøg skal foregå i det dertil indrettede besøgsrum. (jvf. retningslinier for besøg.) Det er en individuel vurdering om besøget er overvåget eller med efterfølgende frivillig visitation -du bestemmer selv...."

1 "Besøgsregler – Retpsykiatrisk afsnit 5. etage" er der bl.a. anført:

"Kriterier for besøg:

Besøg foregår som udgangspunkt uden overvågning, forudsat at patienten efterfølgende frivilligt er indstillet på at lade sig visitere. Personalet kan i særlige tilfælde beslutte, at besøget skal foregå overvåget. I givet fald begrænses besøget til 1 time.

"

Landsretten tiltræder, at retspsykiatrisk afdeling af hensyn til sikkerheden for personalet og patienterne samt ressourcerne på afdelingen har været berettiget til at fastsætte regler for besøg i husordenen og besøgsreglerne som sket.

A blev efter det oplyste ved en dom afsagt af Retten i Viborg den 3. december 2008 dømt til at undergive sig ambulat psykiatrisk behandling for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, og § 266 samt nærmere angivne bestemmelser i våbenloven.

Ved Retten i Viborgs dom af 3. februar 2010 blev A dømt til at undergive sig ambulat psykiatrisk behandling ved psykiatrisk afdeling med tilsyn af Kriminalforsorgen, således at Kriminalforsorgen sammen med overlægen kunne træffe bestemmelse om indlæggelse for overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, og straffelovens § 119, stk. 1.

Der er enighed mellem parterne, om, at A i henhold til denne dom var indlagt på Retspsykiatrisk afsnit 5. sal i Viborg fra august 2013 til februar 2015, og at han i den periode blev visiteret 41 gange – dels efter uovervågede besøg dels efter uledsagede udgange.

A har for byretten bl.a. forklaret, at han godt vidste, at han kunnet halve timers besøg, der var overvåget, og som ikke medførte efterfølgende visitation, det fik han tydeligt at vide, men at han valgte en-times besøg med efterfølgende visitation, bl.a. fordi de fleste af hans besøgende kom langvejs fra. Han har endvidere forklaret, at han tidligere havde brugt narko, og at han havde interesse for våben, men at det skyldtes, at han gerne ville være vildmarksguide. Han har endelig forklaret, at han fik den sidste dom efter en voldsom episode, hvor der blev tilkaldt bl.a. særlige indsatsstyrker.

Afdelingssygeplejerske ... har for byretten forklaret, at A var nøje bekendt med, at han kunnet overvåget samvær uden visitation, men at han valgte uovervåget samvær med efterfølgende visitation, dog i et tilfælde overvåget samvær. Han har endvidere forklaret, at den konkrete mistanke mod A, der begrundede beslutningen om, at han måtte vælge mellem overvåget samvær eller uovervåget samvær med efterfølgende visitation, beroede på As historik med bombetrusler, trusler om at nakkeskyde folk og det tidligere stofmisbrug samt dertil hans konkrete adfærd, hvor han vedblivende var fjendtlig og i opposition, og at A havde prøvet at ramme vidnet ned i armen med en kuglepen. Vidnet har endvidere forklaret, at A var rubriceret i fareniveau 3/3 plus. ...s forklaring støttes af dele af det, der er anført i As journal.

På denne baggrund og efter sagens oplysninger i øvrigt finder landsretten, at regionen var berettiget til at træffe beslutning om at visitere A, hvis han valgte uovervågede besøg eller uledsagede udgange. A må endvidere anses for at have givet samtykke til at blive visiteret, dels efter uovervågede besøg dels efter uledsagede udgange. Den omstændighed, at han nogle gange efterfølgende har tilbagekaldt sit samtykke, kan ikke tillægges betydning i sagen.

Der er ikke efter sagens oplysninger grundlag for at fastslå, at kropsvisitationerne er gået ud over det, der har været nødvendigt under hensyn til formålet.

Landsretten tiltræder herefter, at der ikke er grundlag for at tilkende A en godtgørelse.

Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.

Region Midtjylland har været selvmøder, og da der ikke er oplyst om positive omkostninger, har regionen ikke krav på sagsomkostninger.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for landsretten til den anden part eller til statskassen.

Publiceret til portalen d. 06-12-2018 kl. 08:41
Modtagere: Advokat Claus Allan Bonne